

ТЕМАТИЧНИЙ ЗВІТ

Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ

Січень-червень 2016

Короткий виклад

Свобода пересування спостерігачів Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні (СММ) є надзвичайно важливою складовою у процесі реалізації завдань, доручених СММ Постійною радою ОБСЄ, та ефективного виконання ролі, відведеної для СММ у Мінському Комплексі заходів від лютого 2015 року, Доповненні до Комплексу заходів від вересня 2015 року, а також у Протоколі та Меморандумі від вересня 2014 року. За період з 1 січня до 30 червня 2016 року загальна кількість обмежень свободи пересування спостерігачів Місії становила приблизно 700 випадків, з яких 80% відбулися у районах, непідконтрольних урядові України. Ці обмеження ставали на заваді СММ у виконанні свого мандата, зокрема завдань, чітко зазначених підписантами Мінських домовленостей. Географічно райони, де спостерігався високий рівень збройного насильства, часто співпадали з тими, в яких члени «ДНР» та «ЛНР», а також Збройних сил України (ЗСУ) обмежували свободу пересування СММ. Аналогічно, у багатьох випадках заборонене озброєння згодом фіксувалося у тих місцях, до яких спостерігачам перед цим відмовляли у доступі.

Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) продемонстрував недостатню спроможність ефективно забезпечити оперативне реагування на ці порушення. Незважаючи на успішне вирішення питань у деяких випадках, часто складалося враження, що СЦКК готовий приймати обмеження та перешкоди роботі СММ за норму.

Особи, відповідальні за ці порушення, незалежно від їхніх справжніх намірів, дали підстави для виникнення недовіри, тим самим підвищуючи рівень напруженості та підриваючи зусилля із забезпечення миру, стабільності та безпеки. Допоки не будуть вживатися заходи щодо ефективної роботи з цими відповідальними особами та щодо реагування на порушення, рівень взаємної довіри, ймовірно, залишатиметься низьким.

Загальна інформація

СММ продовжувала здійснювати моніторинг та доповідати про розвиток подій згідно зі своїм мандатом (Рішення Постійної ради ОБСЄ №1117 від 21.03.2014), яким чітко передбачено безпечний і надійний доступ СММ на всій території України. Крім цього, СММ було доручено доповідати про будь-які обмеження свободи пересування моніторингової місії або про інші обставини, що перешкоджають виконанню її мандата.

Комплексом заходів передбачено забезпечення ефективного моніторингу режиму припинення вогню та верифікації відведення важкого озброєння з боку ОБСЄ. Усі підписанти Доповнення до Комплексу заходів дійшли згоди, що керівництво ЗСУ, а також збройних формувань «окремих районів Донецької та Луганської областей» має забезпечити безпечний і надійний доступ спостерігачам СММ ОБСЄ. Вони погодилися з тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням положень Доповнення. Усі підписанти також дійшли згоди щодо необхідності оперативного реагування на ці порушення. Будь-яке перешкоджання використанню СММ технічного обладнання, такого як безпілотні літальні апарати (БПЛА) та камери, є порушенням, як зазначено у Доповненні до Комплексу заходів, оскільки цим документом передбачено ефективний моніторинг та верифікація з боку СММ ОБСЄ із застосуванням усіх необхідних технічних засобів.

За Протоколом від 19 вересня 2014 року було визначено необхідність забезпечення постійного моніторингу на українсько-російському державному кордоні та верифікації з боку ОБСЄ. Таким чином, необмежений та безумовний доступ до усіх районів є необхідним для підтримки неупередженості та об'єктивності у роботі СММ з моніторингу та звітування.

Категорії обмежень

Здійснення моніторингу СММ обмежене загрозами в сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і снарядів, що не розірвалися. Кожного дня СММ стикається з обмеженнями свободи пересування, оскільки сторони не дотримуються режиму припинення вогню, а також не мають бажання та (або) не в змозі вилучати міни та усувати інші перешкоди, що обмежують пересування спостерігачів. Крім цього, до спостерігачів сторони активно запроваджують різні обмеження свободи пересування. СММ систематично доповідає про ці обмеження, розділяючи їх на такі категорії: заборона доступу, доступ за

умови, затримка та інші перешкоди.

Заборона доступу — недопущення СММ до зони особливої уваги, у тому числі ділянки міжнародного кордону, або перешкоджання спостерігачам у слідуванні запланованим маршрутом патрулювання та відмова у допуску для проходження блокпосту або перетинання лінії зіткнення.

«Командир поплескав свій автомат і заявив, що тут «Пан Калашников вирішує, хто куди їде».

Щоденний звіт СММ від 13 березня 2015 р.

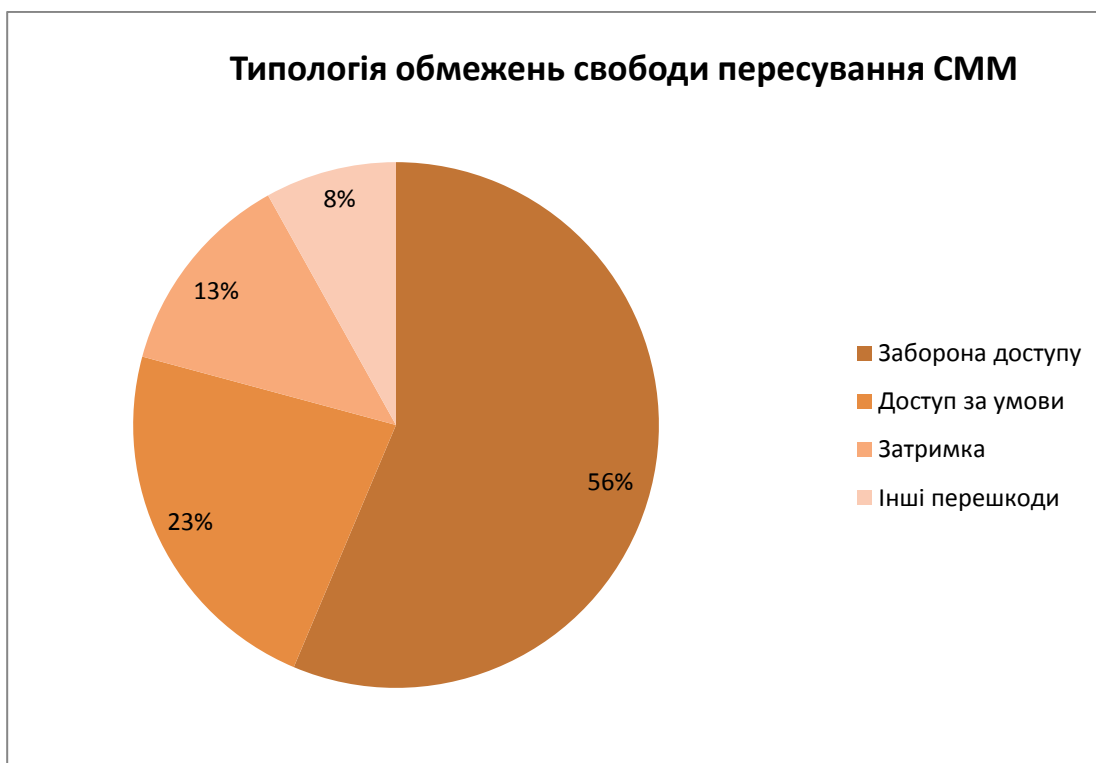
Доступ за умови — надання СММ доступу лише після виконання певних умов, зокрема надання згоди на супровід, пред'явлення документів (національних паспортів спостерігачів Місії) або проведення обшуку автомобілів СММ.

Затримка: Сюди належать часті випадки очікування, наприклад, на блокпостах, під час того як відповідальні особи перевіряють документи спостерігачів, записують номерні знаки автомобілів СММ чи отримують дозвіл від свого керівництва. Однак до цієї категорії також потрапляли випадки обмеження свободи пересування, коли час очікування вважався довшим, ніж належить, та, відповідно, обмежувався доступ СММ за відсутності будь-яких підстав для цього.

Інші перешкоди — це форма забороненого доступу, коли створюються будь-які перешкоди роботі технічних засобів моніторингу СММ, наприклад, випадки глушіння систем БПЛА або неохоче ставлення відповідних осіб до взаємодії зі спостерігачами Місії.

Із загальної кількості порушень за звітний період випадки заборони доступу становили 56%, доступу за умови — 23%, затримки — 13% і на інші перешкоди припадало вісім відсотків.

СММ також регулярно стикалася з обмеженнями свободи пересування, коли цивільні особи забороняли спостерігачам доступ до певних локацій. У деяких випадках такі обмеження були зумовлені загальним небажанням цивільного населення взаємодіяти з СММ, часто через, як заявлялося, страх переслідування.¹ Цей вид обмеження зокрема впливав на спроможність Місії здійснювати моніторинг дотримання прав людини. Випадки таких обмежень складно представити у кількісному вираженні, відповідно вони не були включені до статистичних даних у цьому звіті.

Огляд інцидентів

Загальна кількість обмежень свободи пересування СММ представниками ЗСУ та збройних формувань становила 692 випадки, з яких 353 були зафіксовані у підконтрольних «ДНР» районах, 199 — у районах, які контролюються «ЛНР», та 99 — у районах, що знаходяться під контролем уряду України. У 41 випадку,

¹ Наприклад, деякі особи, переважно у непідконтрольних уряду районах, не приховували своє небажання спілкуватися зі спостерігачами Місії. Серед причин такої поведінки вони часто зазначали отримання наказу від «компетентних органів». Подібні перешкоди підривали зусилля СММ з моніторингу дотримання прав людини та налагодження контакту з місцевими «органами влади», громадянським суспільством та місцевими жителями, як це передбачено мандатом Місії. Наприклад, спостерігачам не дозволяли відвідувати лікарні без попереднього «дозволу».

включаючи інциденти, пов'язані з глушінням систем БПЛА, неможливо було чітко встановити джерело походження перешкоджання роботі СММ з моніторингу або такі обмеження були зафіксовані на ділянках, які не контролюються жодною зі сторін.

У червні СММ відмітила вищий рівень залученості і спільної роботи з боку СЦКК та зменшення кількості обмежень моніторингової діяльності. Це частково можна пояснити тим, що СЦКК було вжито відповідних заходів, а СММ створила профільну команду зі зв'язків з СЦКК з метою підвищення ефективності співпраці між Спільним центром та Місією.

Зазначені вище збройні формування не лише обмежували можливість здійснення ефективного моніторингу з боку СММ. Іноді ці обмеження супроводжувалися погрозами чи застосуванням сили. Подібні інциденти регулярно змушували СММ

вживати заходів зі зниження рівня ризиків, тим самим обмежуючи свободу пересування Місії на тривалий період. Більше того, відсутність процесу інформування про дії та заходи з реагування, спрямовані на вжиття заходів дисциплінарного характеру по відношенню до осіб, котрі погрожували спостерігачам, призвела до

виникнення атмосфери безкарності, що у свою чергу провокує подальші порушення. За звітний період було зафіксовано низку суттєвих інцидентів, пов'язаних з безпекою.

- 7 січня у Горлівці (39 км на північний-схід від Донецька) озброєні члени «ДНР», погрожуючи зброєю, змусили спостерігачів СММ лягти на землю та затримали їх на певний період;

- 16 січня автомобіль СММ потрапив під вогонь зі стрілецької зброї;
- 7 квітня куля влучила в автомобіль СММ, а спостерігачам погрозували зброєю;
- 9 квітня та 27 травня патруль СММ потрапив під обстріли зі стрілецької зброї (див. фото);
- 28 травня на блокпості «ДНР» у с. Широкине (20 км на схід від Маріуполя) озброєний чоловік, випустивши чергу пострілів у повітря, направив свій автомат на автомобіль СММ і жестами наказав патрулю розвернутися; та
- 22 червня патруль СММ потрапив під мінометний обстріл.²

Загалом було зафіксовано 14 випадків, коли озброєні особи обмежували свободу пересування СММ, погрожуючи спостерігачам Місії.

Проходження блокпостів

Озброєні чоловіки обмежували свободу пересування СММ на контрольних пунктах в'їзду-виїзду уздовж лінії зіткнення. Загальна кількість таких обмежень становила 215, у тому числі 87 випадків заборони доступу. На блокпостах «ДНР» у смт Оленівка (23 км на південний захід від Донецька) і с. Верхньошироківське (колишня назва — с. Октябрь, 29 км на північний схід від Маріуполя) члени «ДНР» часто вимагали від спостерігачів пред'явити їхні національні паспорти та не дозволяли їм проїхати, коли вони відмовлялися виконувати цю вимогу. Подібна практика сприяла суттєвому підвищенню рівня обмежень свободи пересування за період з кінця березня до початку травня, коли було зафіксовано 50 таких обмежень, включаючи 20 випадків заборони доступу.

Озброєні чоловіки, зокрема члени «ЛНР», вимагали пред'явлення плану патрулювання СММ та не пропускали спостерігачів, коли ті відмовлялися це зробити. Упродовж звітнього періоду такі обмеження було зафіксовано у 68 випадках: 54 разів членами «ЛНР» та 14 разів з боку членів «ДНР».³

Моніторинг прикордонних ділянок

Незважаючи на те, що мандатом Місії передбачено доступ по всій території України, збройні сили та збройні формування продовжували обмежувати свободу пересування СММ, коли спостерігачі намагалися провести моніторинг прикордонних ділянок. Практично усі такі випадки спостерігалися у прикордонних районах, непідконтрольних уряду України.⁴ Протягом звітнього періоду Місія відвідала прикордонні райони 253 рази: 94 у Донецькій та 159 у Луганській області. У 82 випадках (17 у Донецькій та 65 у Луганській області) спостерігачі зіткнулися з обмеженнями доступу, включаючи 65 випадків заборони доступу (17 у Донецькій та 48 у Луганській області відповідно). Наприклад, у період з березня до червня СММ не могла дістатися до прикордонного пункту пропуску у підконтрольному «ЛНР» с. Червоний Жовтень (80 км на південь від Луганська) через регулярні обмеження з боку членів «ЛНР». У чотирьох випадках члени «ДНР» та «ЛНР» затримували спостерігачів на певний період, а в 14

² Див. [Оперативний звіт СММ від 17 січня](#); [Оперативний звіт СММ від 7 квітня](#); [Оперативний звіт СММ від 9 квітня](#); [Оперативний звіт СММ від 27 травня](#); та [Оперативний звіт СММ від 22 червня](#)

³ На дату написання цього звіту, починаючи з 1 липня, озброєні чоловіки на блокпості «ЛНР» південніше від мосту у Станиці Луганській систематично не пропускали патруль СММ на міст.

⁴ Єдиний випадок обмеження свободи пересування в підконтрольних уряду районах стався 10 лютого в Щорському районі (Чернігівська область), коли прикордонники Державної прикордонної служби України супроводжували спостерігачів СММ упродовж їхньої поїздки в прикордонному районі.

випадках наполягали на супроводженні патрулів СММ у прикордонних районах. Практика затримок і, зокрема, супровід СММ потенційно дозволяє членам збройних формувань отримати досить чітке уявлення про маршрути пересування патрулів Місії у прикордонній зоні, що негативно впливає на ефективність роботи СММ з моніторингу. Наприклад, 19 березня члени «ЛНР» супроводжували СММ аж до прикордонних районів у смт Северний, смт Ізварине, м. Вознесенівка (колишня назва — м. Червонопартизанськ) та с-щі Довжанське (50 км, 52 км, 65 км та 85 км на південний схід від Луганська відповідно).

Спостереження за відведенням озброєння

ЗСУ і збройні формування також перешкоджали спостерігачам СММ у здійсненні моніторингу і верифікації відведення озброєння, що є однією із задач, передбачених у Комплексі заходів і Доповненні до нього. Вони обмежували свободу пересування спостерігачів у 106 випадках, коли патрулі Місії намагалися потрапити до місць розміщення відведеного важкого озброєння (32 рази, у тому числі 22 випадки заборони доступу), постійних місць зберігання озброєння (дев'ять разів, у тому числі сім випадків заборони доступу) і баз військового типу, щодо яких були припущення, що там зберігають озброєння (65 разів, у тому числі 54 випадки заборони доступу). Наприклад, 9 травня військовослужбовці ЗСУ в підконтрольному уряду с. Дмитрівка (56 км на південний захід від Донецька) заборонили патрулю СММ доступ до військової бази, де кількома днями раніше спостерігачі побачили шість буксированих гаубиць (2А36 «Гіацинт-Б», 152 мм)⁵, що було порушенням відповідних ліній відведення і про що Місія зазначила у своєму звіті. 19 квітня в Куйбишевському районі підконтрольного «ДНР» Донецька озброєні члени «ДНР» не дозволили СММ пройти на територію одного з об'єктів, де спостерігачі могли ззовні бачити п'ять зенітних ракетних комплексів (9К35 «Стріла-10», 120 мм), розташованих там у порушення ліній відведення⁶. 17 лютого озброєний чоловік у підконтрольному «ЛНР» смт Бугаївка (38 км на південний захід від Луганська) відмовив членам патруля Місії у доступі до полігона. Наступного дня на основі даних повітряного спостереження, доступних СММ, на цьому полігоні було виявлено 12 буксированих гаубиць, що було порушенням відповідних ліній відведення.

⁵ Див. [Щоденний звіт СММ від 7 травня](#)

⁶ Див. [Щоденний звіт СММ від 19 квітня](#)

Зловмисники, чиї особи здебільшого встановити не вдалося, перешкоджали членам патруля СММ у здійсненні дистанційного спостереження, створюючи перешкоди роботі БПЛА СММ і наземного обладнання дистанційного спостереження, зокрема здійснювали постріли по БПЛА або глушили його сигнали, а також виводили з ладу відеокамери. БПЛА потрапляли під обстріл зі стрілецької зброї принаймні у шістьох випадках, у двох з яких літальні апарати було пошкоджено, за оцінками спостерігачів, вогнем зі стрілецької зброї — один раз під час виконання польоту 15 січня над підконтрольним «ЛНР» м. Кадіївка (раніше — м. Стаханов, 50 км на захід від Луганська), а другий — 9 березня над підконтрольним «ЛНР» с. Новоолександрівка (65 км на захід від Луганська).⁷

Зловмисники також 30 разів здійснювали глушіння систем БПЛА СММ і вісім разів перешкоджали Місії запускати свої БПЛА, часом погрожуючи збити апарати, якщо спостерігачі їх запустять. Час від часу місця, де було обмежено здійснення моніторингу, співпадало з місцевістю, де було зафіксовано ускладнені умови повітряного спостереження. Наприклад, 6 і 7

травня військовослужбовці ЗСУ не пропустили патруль СММ на залізничний міст біля Станції Луганської (16 км на північний схід від Луганська), а через десять днів БПЛА СММ потрапив під обстріл з боку підконтрольної уряду позиції у тому самому районі. Крім того, 2 червня один БПЛА, отримавши хибні сигнали (найімовірніше внаслідок глушіння), розбився на північ від залізничного мосту біля Станції Луганської.

Через дії зловмисників патруль СММ втратив зв'язок із сімома БПЛА, у тому числі трьома БПЛА дальнього радіуса дії під час здійснення польоту 27 травня над підконтрольним «ДНР» с-щем Озерянівка (35 км на північний схід від Донецька), 1 червня над підконтрольним «ДНР» смт Корсунь (31 км на північний схід від Донецька)⁸ і 17 червня над підконтрольним уряду с. Степанівка (51 км на північний захід від Донецька). Інцидент, що призвів до збиття БПЛА дальнього радіуса дії, стався у підконтрольних «ДНР» районах заледве по кількох хвилинах після того, як він виявив там зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10», 120 мм). Крім того, озброєні члени «ДНР» не відновлювали електропостачання ретранслятора СММ у Донецьку з 20 травня до 13 червня, таким чином вивівши з ладу камери СММ в Авдіївці і на підконтрольній «ДНР» шахті «Октябрська» (неподалік Донецького аеропорту). При цьому вони посилалися на відповідні накази. Озброєні члени «ДНР» вимагали, щоб спостерігачі прибрали обладнання, і погрожували, що інакше самі вилучать його силоміць попри те, що розміщення цього обладнання було узгоджено сторонами заздалегідь. Подібні систематичні обмеження, які знову ж таки відбувалися в порушення Комплексу заходів з виконання Мінських угод і Доповнення до нього, обмежили моніторинг СММ у районах на північ і північний схід від Донецька і найбільш «гарячої точки» — Донецького аеропорту.

⁷ Див. [Щоденний звіт СММ від 16 січня](#) і [Щоденний звіт СММ від 10 березня](#)

⁸ Див. [Оперативний звіт СММ від 27 травня](#) й [Оперативний звіт СММ від 3 червня](#)

Реагування з боку СЦКК

СММ регулярно закликала СЦКК надати допомогу в забезпеченні швидкого реагування на перешкоди у здійсненні моніторингу і верифікації, як зазначено підписантами Доповнення до Комплексу заходів. 16 квітня представник ЗСУ при СЦКК повідомив спостерігачам СММ, що він поширив пакет документів з інструкціями для військовослужбовців ЗСУ щодо забезпечення безперешкодного проїзду через усі блокпости і надав примірник цього пакету Місії. 20 квітня представник Російської Федерації надав СММ проект вказівок, що були надіслані членам «ДНР» і «ЛНР» на розгляд щодо свободи пересування спостерігачів Місії. Команда СММ зі зв'язків з СЦКК розпочала свою роботу 25 квітня і має своїм завданням підтримувати щоденну взаємодію зі штабом СЦКК у Соледарі, а також здійснювати ефективну координацію між представниками СЦКК і членами патрулів Місії, які стикаються з такими порушеннями на місцях. Команда СММ зі зв'язків з СЦКК щоденно зверталася до Центру стосовно перешкод, з якими стикаються патрулі СММ, щоб спонукати до негайного розв'язання проблем у кожному конкретному випадку. Водночас патрульні команди вживали заходів разом з відповідними групами спостереження/спостережними пунктами СЦКК на місцях.

Брак дієвого оперативного реагування з боку СЦКК на ці порушення залишається одним із питань, що викликають певне занепокоєння. Хоча у штабі СЦКК погодилися щомісячно надавати письмову оцінку заходів, вжитих щодо кожного випадку обмеження свободи пересування, надані досі звіти свідчать радше про доволі бездіяльний підхід з боку СЦКК, який здебільшого полягає в написанні листів з інформуванням відповідних структур про випадки порушень, нагадуючи їм про сутність мандата Місії та свободу пересування спостерігачів СММ.

Проте у травні і червні, після того як команда СММ зі зв'язків з СЦКК неодноразово зверталась до СЦКК з проханням розв'язати цю проблему, ситуація з пропуском патрулів Місії на блокпостах загалом поліпшилася. Втручання СЦКК було вдалим у низці випадків і СММ змогла, хоча і з певною затримкою, отримати доступ принаймні у 15 випадках (десять у травні і п'ять у червні). Зокрема, поліпшення ситуації відбулося на зазначених вище блокпостах «ДНР», де раніше озброєні особи неодноразово наполегливо вимагали від членів патрулів СММ пред'явити їхні національні паспорти і відмовляли у доступі після того, як спостерігачі не погоджувалися виконати цю вимогу. З 9 травня СММ не стикалася з такими випадками в підконтрольних «ДНР» районах. Інші приклади втручань: 3 червня СММ мала намір запустити міні-БПЛА для здійснення польоту над підконтрольним «ДНР» смт Корсунь (31 км на північний схід від Донецька), але член «ДНР» заявив, що його товариші зіб'ють апарат, якщо члени патруля Місії його запустять. СЦКК зміг вплинути на цього члена «ДНР» і СММ зрештою змогла здійснити два польоти. 9 червня військовослужбовець ЗСУ зупинив патруль СММ і вимагав спеціального дозволу для доступу до одного району поблизу підконтрольного урядові с. Юрківка (86 км на північ від Донецька), про що СММ поінформувала СЦКК, і через 12 хвилин патруль Місії отримав дозвіл на проїзд.

Водночас неспроможність СЦКК здійснити успішне посередництво в багатьох інших випадках порушень свободи пересування спостерігачів СММ значно

ускладнювало ситуацію.⁹ Наприклад, 29 червня представник Російської Федерації при СЦКК не зміг узгодити необхідні гарантії безпеки з «ДНР» та «ЛНР» щодо здійснення запланованого польоту БПЛА СММ середнього радіуса дії над районами між підконтрольним уряду м. Світлодарськ і підконтрольним «ДНР» м. Дебальцеве (57 і 58 км на північний схід від Донецька відповідно).

Іншим нагальним питанням є брак дієвого реагування з боку СЦКК і належних заходів щодо випадків порушення умов безпеки, що впливає на роботу спостерігачів і функціонування обладнання СММ. Наприклад, Місія досі не отримала вичерпного звіту про вжиті заходи або свідчення оперативного реагування з боку СЦКК щодо обох інцидентів від 27 травня, коли піший патруль СММ потрапив під обстріл зі стрілецької зброї неподалік підконтрольного «ДНР» м. Ясинувата (16 км на північний схід від Донецька)¹⁰, а також коли Місія втратила БПЛА дальнього радіуса дії під час виконання польоту над підконтрольним «ДНР» с-щем Озерянівка (35 км на північний схід від Донецька). Безкарність за такі дії може стати підґрунтям для заохочення порушників і спровокувати більше подібних інцидентів у майбутньому.

Зв'язок між обмеженнями здійснення моніторингу СММ та ситуацією на місцях

Порушення свободи пересування спостерігачів СММ часто відбувалися в районах, де ситуація з безпекою була досить напруженою. Коли у середині березня почала зростати кількість порушень режиму припинення вогню в районі Авдіївки і Ясинуватої, саме в районі підконтрольного «ДНР» м. Ясинувата (16 км на північ від Донецька) стали часто повторюватися випадки обмеження свободи пересування СММ. З 18 березня до 4 червня пересування СММ зазнало обмеження 63 рази, у тому числі дев'ять разів спостерігачі зіткнулися із забороною доступу.

Зменшення напруженості на місцях також збігалось зі зменшенням обмежень, які застосовувалися збройними формуваннями і військовослужбовцями ЗСУ. Протягом періоду з 29 квітня до 9 травня, коли СММ зафіксувала порівняно невелику кількість порушень режиму припинення вогню в цьому районі, після того як сторони поновили свої зобов'язання дотримуватися режиму припинення вогню під час Великодніх свят, кількість таких порушень також тимчасово зменшилася і спостерігачі зафіксували лише один випадок примусового супроводу.

Неперервні обмеження свободи пересування спостерігачів СММ, у тому числі перешкоджання роботі технічних засобів спостереження, свідчать про те, що порушники вживають будь-яких заходів, які вони вважають за потрібне для перешкоджання роботі патрулів Місії. Сторони вдаються до практики застосування обмежень до СММ, коли хочуть і коли мають, що приховувати.

⁹У кількох випадках, які сталися вже по закінченні звітної періоду, представники української і російської сторін в СЦКК не змогли узгодити необхідні гарантії безпеки щодо запланованих поїздок зі Світлодарська до Дебальцевого і з підконтрольного «ДНР» с. Петрівське (41 км на південь від Донецька) до підконтрольного уряду с. Богданівка (41 км на південний захід від Донецька).

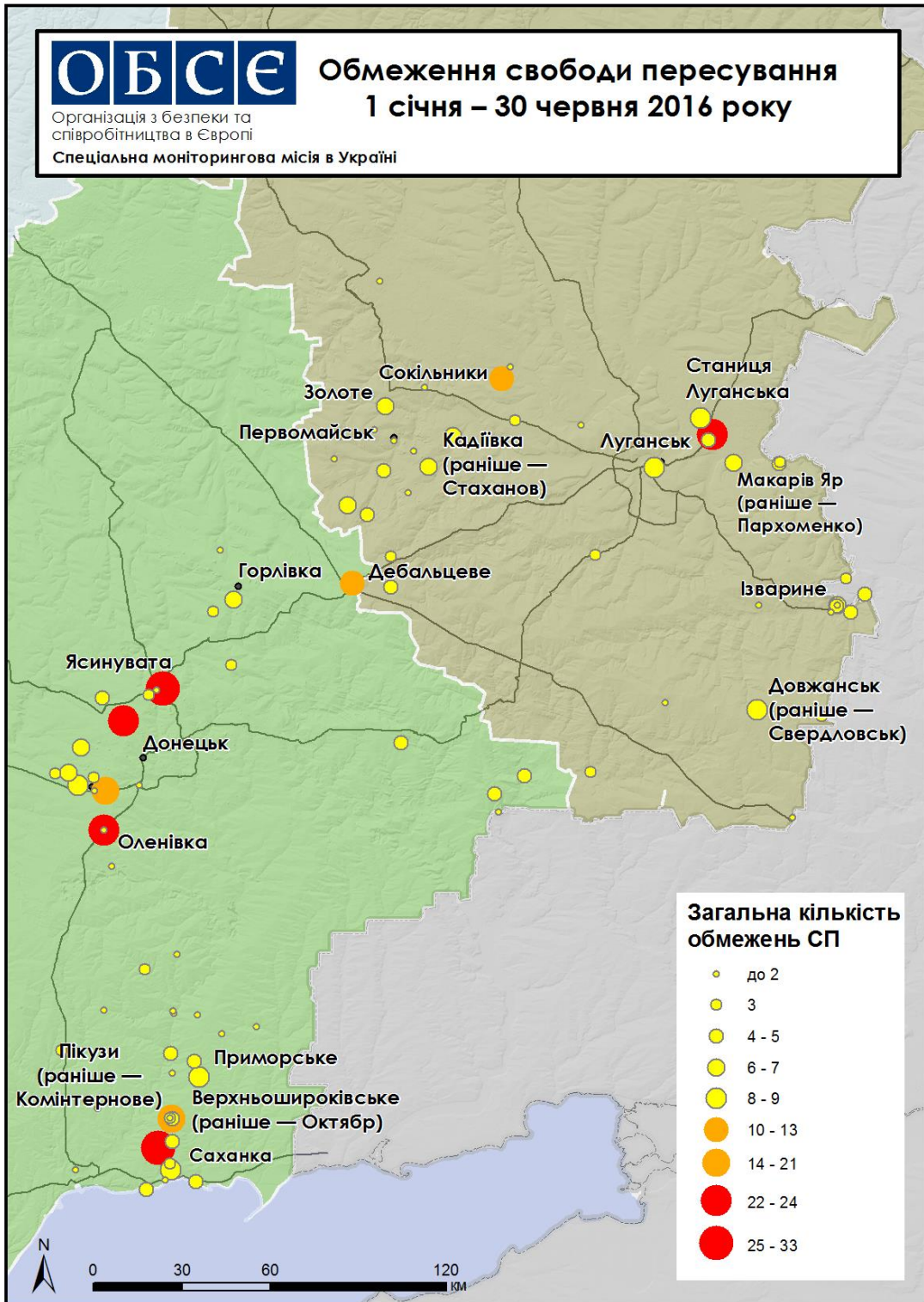
¹⁰ Див. [Оперативний звіт СММ від 27 травня 2016 року](#)

Прикінцева частина

Обмеження свободи пересування, які застосовувалися сторонами до спостерігачів СММ, мають суттєвий негативний вплив на процес моніторингу. Зокрема, ця проблема є нагальною в непідконтрольних уряду районах. СММ може лише припустити, що будь-яке сплановане обмеження свободи пересування її спостерігачів є навмисною дією задля приховування якихось фактів від міжнародної спільноти. Отже, ці обмеження затьмарюють усі аспекти роботи СММ з моніторингу (прикордонних ділянок, відведення озброєнь, порушень режиму припинення вогню, переміщення позицій, питань людського виміру тощо). Більше того, практика обмежень свободи пересування дозволяє сторонам, що її застосовують, вирішувати, що саме показувати спостерігачам Місії. При наближенні до кордону члени патрулів Місії, за умови пропуску, проходять через численні блокпости, перш ніж вони можуть потрапити до пункту призначення. Випадки, коли озброєні особи вільні зупинити патруль Місії і потім за своїм бажанням пропустити його, справляють негативний вплив на якість спостережень СММ. Інциденти, які наражають спостерігачів на небезпеку, спрямовані на залякування, що негативно впливає на можливості Місії з патрулювання.

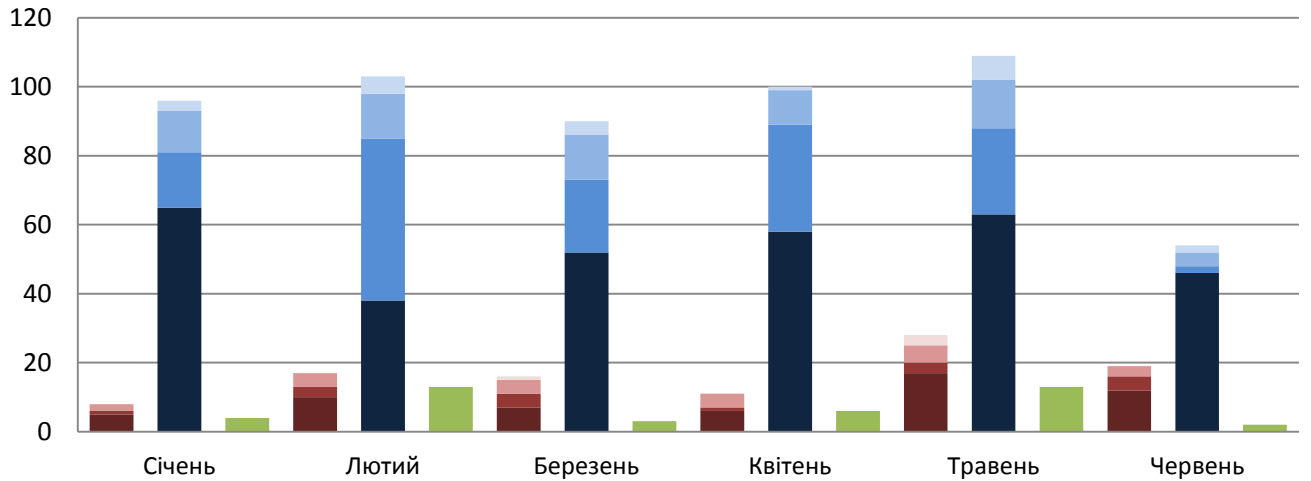
Безперестанний характер цих обмежень, 80 відсотків яких сталися в непідконтрольних урядові районах, піддає сумніву політичну волю сторін сприяти деескалації конфлікту і нормалізації ситуації. Ще більшим підтвердженням цього є неоднозначні результати зусиль СЦКК, спрямованих на пом'якшення обмежень свободи пересування спостерігачів Місії. Допоки СММ і надалі зазнаватиме обмежень свободи пересування, її зусилля зі сприяння нормалізації і стабілізації ситуації в Україні будуть значно послаблені.

ДОДАТКИ

Кількість випадків обмеження свободи пересування СММ

- Заборона доступу у підконтр. уряду районах
- Доступ за умови у підконтр. уряду районах
- Затримка у підконтрольних уряду районах
- Інші перешкоди у підконтр. уряду районах
- Заборона доступу у непідконтр. уряду районах
- Доступ за умови у непідконтр. уряду районах
- Затримка у непідконтрольних уряду районах
- Інші перешкоди у непідконтр. уряду районах
- Невизначені

За категоріями

